

M.A. (SANSKRIT) Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April - 2026 (As Per Syllabus Year June-2019)
Yagnvlkysmruti Vyavhardhyay (Elective-6)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેના માંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું આવશ્યકતાનુસાર વિવરણ સાથે ભાષાંતર કરો. (૧૪)
- ૧) અગ્રૌ સુવર્ણમક્ષીણ રજતે દ્વિપત રાતે।
અષ્ટૌ ત્રપુણિ શ્રીસે ચ તાસે પચ્ચ દશાયસિ ॥
 - ૨) છલ નિરસ્થ ભૂતેન વ્યવહારાનાયેન્નૃય।
ભૂતમચાનુપ-વસ્ત હિયતે વ્યવહારતઃ ॥૨.૧૯॥
 - ૩) અપશ્યતા કાર્યવશાદ્વ્યવહારા-નૃપેણ ।
સમ્યૈઃ સહ નિયોક્તવ્યો બ્રાહ્મણઃ સર્વધર્મતિત્ ॥
 - ૪) દુર્ભિક્ષે ધર્મકાર્યે ચ વ્યાધૌ સંપ્રતિરોધકે।
ગૃહીત સ્ત્રીધન ભર્તા ન સ્ત્રિયૈ દાતુમર્હતિ ॥૨.૧૪૭॥
- પ્રશ્ન-૨ યાજ્ઞવલ્કય સ્મૃતિ' ના વ્યવહારા ધ્યાયના આધારે "સ્ત્રી સંગ્રહણ" ની ચર્ચા કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ વ્યવહારાધ્યાયમાં વર્ણિત સીમા વિવાદ પર ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૩ યાજ્ઞવલ્કયસ્મૃતિના વ્યવહારાધ્યાયની વર્ણન શૈલી પર તમારા શબ્દોમાં ચર્ચા કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ યાજ્ઞવલ્કયસ્મૃતિ' ના વ્યવહારાધ્યાયના સાક્ષિપ્રકરણની સમીક્ષા કરો.
- પ્રશ્ન-૪ યાજ્ઞવલ્કાસ્મૃતિ' ના વ્યવહારાધ્યાયમાં પ્રગટ થતી તત્કાલીન સામાજિક સ્થિતિ વર્ણવો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ યાજ્ઞવલ્કાસ્મૃતિ વ્યવહારાધ્યાયની વર્ણનશૈલી વિશે નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેના માંથી કોઈપણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- ૧) યાજ્ઞવલ્કયજીનો જીવન પરિચય.
 - ૨) સાધારણ વ્યવહાર માતૃકા।
 - ૩) દળ્ડ પારુષ્યઃ ।
 - ૪) ઋણાદાન ।
